

СЪДЪРЖАНИЕ

(1) Въведение	2
(2) Методология и източници на информация	2
2.1. Целеви групи	2
2.2. Период на провеждане	2
2.3. Методология на извадката	3
2.4. Обем на извадката	3
(3) Резултати от проучването	3
(4) Анализ на резултатите и заключение от проведеното социологическо проучване	5

(1) Въведение

Това приложение представя резултатите от направеното, от Фондация „Информационните Технологии и Бъдещето на Икономическата Наука“, задълбочено социологическо проучване за проверка на икономическата просветеност на научните елити във водещи български университети.

Целта на проучването е, както следва:

Проверка на истинността на основополагащия документ на Фондация „Информационните Технологии и Бъдещето на Икономическата Наука“, наречен „Манифест за дигитална реформа на икономическата наука“, и по-специално следния абзац от 6-та пренебрегвана очевидност:

„По-безразсъдно е, защото професионални икономисти стават едни от най-качествените млади хора на Европа. Тези хора – след 4, 5 и повече години учене в престижни университети – могат да пишат чудесни есета на тема „икономика“, но нито един от тях не е в състояние да даде прилично обяснение на обективното значение на понятието „икономика“. Още по-малко може да обясни нещо, което е почти очевидно: това е универсалното системно устройство на всяко машиностроително предприятие в качеството му на обект и субект.“

(2) Методология и източници на информация

2.1. Целеви групи

Целевите групи на проучването включват най-добрите студенти, изучаващи икономика в Стопанските факултети на Софийски Университет „Св. Климент Охридски“, Технически университет – София и в Университет за национално и световно стопанство. Извадката съдържа студенти от трети и четвърти курс бакалавър, магистри и докторанти.

Методът за събиране на информация в проучването изисква от участниците в проучването да дадат отговори на следните два въпроса:

1. Какво е обективното значение на понятието икономика?
2. Какво представлява машиностроителното предприятие, разглеждано като принципно устройство и начин на функциониране?

С цел достигане до максимално обективен отговор на участниците бе дадена възможността, в рамките на две работни седмици, да се консултират с преподаватели, учебни помагала, колеги и други източници на информация и да сформират своите писмени отговори.

2.2. Период на провеждане

Проучването е проведено от представители на Фондация „Информационните Технологии и Бъдещето на Икономическата Наука“ в периода 03.12.2019г. – 31.01.2020г.

2.3. Методология на извадката

Извадката за социологическото проучване е двустепенна – от една страна по курс на обучение и от друга по специалност (Стопански факултет).

Подборът на респондентите беше осъществен на базата на качествени извадки от студенти, предварително съставени от представители на Студентските съвети на съответните университети. Студентските съвети сами определиха тези техни представители, които имат най-голям капацитет да отговорят на двата въпроса, свързани с предвидените във въпросника теми.

2.4. Обем на извадката

За постигане на предварително поставените цели на цялото проучване, участие в писането на отговори взеха:

- 3-ма студенти - 4-ти курс - от Софийски университет „Св. Климент Охридски“, изучаващи специалностите „Икономика и финанси“ и „Стопанско управление“ в Стопански факултет.
- 4-ма студенти – 3-ти и 4-ти курс - от Технически университет – София, изучаващи специалностите „Индустриален мениджмънт“ и „Стопанско управление“ в Стопански факултет.
- 2-ма студенти – магистри – от Университет за национално и световно стопанство, изучаващи „Бизнес управление“ в Бизнес факултет.

(3) Резултати от проучването

Чрез проведеното проучване категорично, красноречиво и недвусмислено се потвърди тезата на 6-та пренебрегвана очевидност от „Манифест за дигитална реформа на икономическата наука“, която гласи:

„По-безразсъдно е, защото професионални икономисти стават едни от най-качествените млади хора на Европа. Тези хора – след 4, 5 и повече години учене в престижни университети – могат да пишат чудесни есета на тема „икономика“, но нито един от тях не е в състояние да даде прилично обяснение на обективното значение на понятието „икономика“. Още по-малко може да обясни нещо, което е почти очевидно: това е универсалното системно устройство на всяко машиностроително предприятие в качеството му на обект и субект.“

Тя се потвърждава, чрез следните цитати от отговори на студентите, взели участие:

Цитати от отговорите на въпроса: **„Какво е обективното значение на понятието икономика?“** :

„Обективното значение на понятието „икономика“ е противоречиво изречение, тъй като сама по себе си икономиката е сравнително млада и неточна наука.“ От И. Д. – студент по „Икономика и финанси“, 4-ти курс, Стопански факултет, Софийски университет.

„Икономиката е наука, възникнала още в древността, породена от размяната на роби между хората.“ От Т.С. – студент по „Стопанско управление“, 4-ти курс, Стопански факултет, Софийски университет.

„Всъщност, много хора намират за трудно да дадат точно определение за икономиката и да опишат с какво точно се занимават икономистите.“ От Д.Д. – студент по „Стопанско управление“, 4-ти курс, Стопански факултет, Софийски университет.

„Икономиката за мен е едно доста обхватно понятие. Десетки са определенията за икономика, икономикс, стопанство, но какво значение имат те, ако ние не разбираме същността им, а просто се опитваме да запомним велики открития, теории и методи? Да те са довели до развитието на света, добър пример са, но ако не ги анализираме и не вникнем в същността им това би било без значение, а годините учене биха били напразно изгубени а времето безвъзвратно изгубено.“ От С.К. – студентка по „Индустриален мениджмънт“, 4-ти курс, Стопански факултет, Технически университет.

„Определението какво е икономика се дължи не само на науката, но и в прякото използване. Това понятие представлява стопанската дейност на обществото и отношенията, които се появяват в резултат на метаболитни и производствени процеси. Икономиката накратко може да се определи като отношенията от гледна точка на разходите.“ От К.Г. – студент по „Стопанско управление“, 3-ти курс, Стопански факултет, Технически университет.

„В икономиката съществуват явления, които са последователни и взаимосвързани. Така например от едно икономическо явление – собственост на средства за производство, следва друго такова – определен способ на разпределяне на материални блага. Връзката на едни явления с други се изразява в икономически закони. Икономическите закони действат дори, когато ние дори не знаем за тяхното съществуване.“ От К.И. – студент по „Стопанско управление“, 3-ти курс, Стопански факултет, Технически университет.

Цитати от отговорите на въпроса: **„Какво представлява машиностроителното предприятие, разглеждано като принципно устройство и начин на функциониране?“** :

„Като принципно устройство от едно машиностроително предприятие до друго има разлика колкото от земята до небето. Всички зависи колко са оптимизирани и автоматизирани процесите в него и каква е Коб-Дъгласовата производствена функция и отношението на Работна ръка към Машини, с които се произвежда дадената продукция. От гледна точка на начин на функциониране предприятието отново опира до своята производствена функция т.е методология за производство, като мога да добавя, че за начина на функциониране са от съществена важност две неща: кой взема решенията и каква е комуникацията между различните отдели/звена на предприятието.“ - От И. Д. – студент по „Икономика и финанси“, 4-ти курс, Стопански факултет, Софийски университет.

„Устройството и начините на функциониране на едно машиностроително предприятие, а и на всяко друго предприятие зависят от множество фактори – големина на предприятието, конкретната дейност на предприятието (международен завод за производство на автомобили и завод за производство на двигатели за косачки са два вида машиностроителни заводи, но с напълно различни структури и начини на функциониране.)“ От Д.Д. – студент по „Стопанско управление“, 4-ти курс, Стопански факултет, Софийски университет.

„Както видяхме, има множество променливи, което прави отговорът на въпроса пълен с много неизвестни. Всичко зависи от това по какъв начин ще бъде управлявано то – как ръководството ще реши, че е добре да се структурира предприятието и какви отдели да има в него. Разбира се, има една рамка, без която не може да съществува едно машиностроително предприятие – например не може да няма техници, било то външни или вътрешни, както и инженери, които да са отговорни за създаването на работещ краен продукт.“ От Д.Д. – студент по „Стопанско управление“, 4-ти курс, Стопански факултет, Софийски университет.

(4) Анализ на резултатите и заключение от проведеното социологическо проучване

Направеното социологическо проучване (в края на 2019-та и началото на 2020-та година) недвусмислено води до заключението, че сред представителите на научните елити няма и не би могло да има икономически просветени лица – лица, които имат научно осъзнато разбиране за обективното значение на понятието „икономика“, а също и за универсалното принципно устройство на машиностроителното предприятие, в качеството му на системен обект и субект.